

Yurt dışından gelen kişilere derneğin yaptığı ödemeler üzerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 94-129
Tarih	23.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 94-129 23/02/2011

Konu : Yurt dışından gelen kişilere derneğin yaptığı ödemeler üzerinden tevkifat yapıp yapılmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numarasına kayıtlı mükellefi olduğunuzu, Derneğiniz Türkiye temsilciliğince yürütülen faaliyetler kapsamında, yurt dışından uzman kişilerin davet edildiği belirtilerek, söz konusu kişilere yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapılmasının gerekip gerekmediği hususunda görüş talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde, "Gerçek kişilerin gelirleri (Gelir vergisi)ne tabidir. Gelir, bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarıdır." denilmiş, aynı Kanunun 3'üncü maddesinin 1 numaralı bendinde Türkiye'de yerleşmiş olan gerçek kişilerin Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, anılan Kanunun 4'üncü maddesinde, "Aşağıda yazılı kimseler Türkiye'de yerleşmiş sayılır:

1.İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medenin 19'uncu ve müteakip maddelerinde yazılı olan yerlerdir.);

2.Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.)" denilmiş; aynı Kanunun 5'inci maddesinin bir numaralı bendinde ise **belli ve geçici görev veya iş** için Türkiye'ye gelen iş, ilim ve fen adamları, uzmanlar, memurlar, basın ve yayın muhabirleri ve durumları bunlara benzeyen diğer kimselerle tahsil veya tedavi veya istirahat veya seyahat maksadiyla gelenlerin memlekette altı aydan fazla kalsalar dahi Türkiye'de yerleşmiş sayılmayacakları hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 7'nci maddesinde ise "Dar mükellefiyete tabi kimseler bakımından kazanç ve iradın Türkiye'de elde edildiği aşağıdaki şartlara göre tayin olunur;

...

4. Serbest meslek kazançlarında: Serbest meslek faaliyetlerinin Türkiye'de icra edilmesi veya Türkiye'de değerlendirilmesi;

Bu maddenin 3'üncü, 4'üncü, 5'inci ve 7'nci bentlerinde sözü edilen değerlendirmeden maksat, ödemenin Türkiye'de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa, Türkiye'de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya karından ayrılmasıdır." hükmü yer almıştır.

Öte yandan aynı Kanunun 65'inci maddesinin birinci fıkrasında, serbest meslek faaliyetlerinden doğan kazançların serbest meslek kazancı olduğu, ikinci fıkrasında, serbest meslek faaliyetinin sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması olduğu, 94'üncü maddesinin iki numaralı bendinde de, maddenin birinci fıkrasında sayılanların yaptıkları serbest meslek ödemelerinden, %20 oranında tevkifat yapılacağı hükme bağlanmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; 1'inci maddede yazılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayanların, yalnız Türkiye'de elde ettikleri kurum kazançları üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış, üçüncü fıkrasının (c) bendinde ise Türkiye'de elde edilen serbest meslek kazançlarının dar mükellefiyet konusuna giren kurum kazancı olarak vergilendirileceği belirtilmiştir. Anılan maddenin dördüncü fıkrasında da bu maddede belirtilen kazanç veya iratlar ile gelir unsurlarının Türkiye'de elde edilmesi ve Türkiye'de daimi temsilci bulundurulması konularında Gelir Vergisi Kanunu'nun ilgili hükümlerinin uygulanacağı hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanununun 30'uncu maddesinin birinci fıkrasında, dar mükellefiyete tabi kurumların maddede sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından %15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı belirtilerek anılan maddenin sekizinci fıkrasında Bakanlar Kuruluna, vergi kesintisi oranını belli sınırlar dahilinde tespit etme yetkisi verilmiştir. Anılan yetkiye dayanılarak çıkarılan 12/01/2009 tarih ve 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 03/02/2009 tarihinden itibaren serbest meslek kazançları üzerinden yapılacak kurumlar vergisi kesintisi oranı, diğer serbest meslek kazançlarından % 20 olarak yeniden belirlenmiştir.

Bu açıklamalara göre, yurt dışından gelen uzman kişiler tarafından sunum yapılması, rapor hazırlanması gibi hizmetlerin bir kuruluşa bağlı olarak veya bir kuruluş bünyesinde gerçekleştirilmesi halinde, yurt dışındaki bir kuruluşun personelinden hizmet alınması söz konusu olacağından bu kapsamda yapılan ödemeler serbest meslek kazancı olarak değerlendirilecek ve anılan kurumlara bu şekilde nakden veya hesaben yapılan ödemelerden çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarında aksine bir düzenleme bulunmadığı sürece %20 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu hizmetlerin yurt dışından gelen uzman kişilerce bir kuruluşa bağlı olmaksızın kendi nam ve hesabına yapılması halinde bu faaliyetlerin serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirilmesi ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi kapsamında %20 orannında tevkifata tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelveğe uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.